N°. [illegible] 1860.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 17 November.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is f 3, franco per post f 3,40.
De bezorging van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels f 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

T. LEEUWENS EN ZOON
GOES
BOEKHANDEL.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel, be-[illegible]pige verslagen omtrent de staatsbegrooting.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 16 november.

Het aantal vee, op de eergisteren te Neuzen gehoudene najaarsmarkt, bedroeg als volgt: 6 paarden, 61 stuks hoornvee, 28 varkens, 1 schaap en 2 geiten.

Ofschoon het vee over het algemeen zeer schoon was, werd er weinig handel gedaan. Als naar gewoonte werden er premien uitgereikt.

Men zal zich herinneren dat wij in april dezes jaars melding maakten van een moord, in den nacht van den 7 op 8 dier maand door zekeren D. Kruijenaers te Sas van Gent, op zijne moeder gepleegd. Die jongeling was van zijne jeugd af lijdende aan vallende ziekte, waarvan de aanvallen zich openbaarden door aan krankzinnigheid grenzende woede.

Blijkens eene bij de gemeenteraad van Sas van Gent ingekomen mededeeling van den heer officier van justitie bij de arrondissements regtbank te Goes, is de beschuldigde alleen veroordeeld tot opsluiting in een krankzinnigengesticht, en [illegible] dat te Delft vervoerd, om aldaar voor rekening van zijn onderstandsdomicilie verpleegd te worden. De gemeenteraad van Sas van Gent beweert dat zijn onderstandsdomicilie, als minderjarige, niet is zijne woonplaats, maar de gemeente Westdorpe, alwaar zijn vader armlastig is.

Volgens het Sluisch weekblad circuleert te Hulst een adres aan Z. M. den koning, waarin wordt aangedrongen op het verleenen van concessie voor den geprojecteerden spoorweg van Breskens naar Mechelen, langs Neuzen, Axel, Hulst en Sint Nicolaas.

Bij koninklijk besluit van den 10 dezer is de bestaande bepaling, krachtens welke de uit de weduwen- en weezenkas voor de officieren der landmagt verleende pensioenen niet dan onder korting van een derde buiten dit rijk mogten worden verteerd, te rekenen van den 1sten januarij aanstaande, onder zekere voorwaarden, buiten werking gesteld.

Den aanvoer van paarden, op de den 10 dezer te Gorinchem gehouden najaarspaardenmarkt, schat men op ongeveer 1500 stuks. De handel in alle soorten, maar vooral in jonge fokpaarden was belangrijk.

De Nieuwe Amsterdamsche courant behelst het volgende.

„De werving van zwitsers en duitschers is thans, gelijk men weet, gesloten. Er hebben echter in de eerste tien dagen dezer maand reeds 42 nederlanders dienst voor de Indien genomen. Als het op deze wijze voortgaat, dan zullen er deze maand veel meer soldaten geworven worden dan in de vorige maand, toen er, met inbegrip der zwitsers en duitschers, slechts 52 man aangeworven werden."

Het rijks museum van natuurlijke historie te Leyden is dezer dagen verrijkt geworden met eene uitgebreide verzameling insekten uit Sumatra, een geschenk van den heer Ludeking, officier van gezondheid op genoemd eiland. Deze verzameling bevat insekten van allerlei orden, doch voornamelijk kevers [illegible] meer dan een opzigt merkwaardig, ten eerste [illegible] deze dieren uit de Padangsche bovenlanden [illegible] waar nog slechts zelden iets naar Europa is overgebragt [illegible]eren, omdat zich in deze collectie [illegible] nog onbeschreven insekten bevinden.

Benoemingen en besluiten.

[illegible] heeren O. baron van Wassenaer, ambachtsheer van de beide Katwijken en 't Zant, 's konings kamerheer-ceremoniemeester-titulair, dienstdoende bij H. M. de koningin-moeder, — en mr. W. F. H. baron van Wassenaer van den Brielland, 's konings kamerheer in buitengewone dienst, lid der provinciale staten van Gelderland, het aannemen der onderscheidingsteekenen van Ehrenritter der Johanniter-orde, waartoe zij door Z. K. H. den prins-regent namens Z. M. den koning van Pruissen zijn benoemd.

HERVORMDE EEREDIENST. Op verzoek, onder dankbetuiging, eervol ontslag verleend met regt op pensioen aan J. G. Tromp, als commies bij het departement.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer A. van der Meij, te Kerkwerve, beroepen als predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Hulst, heeft daarvoor bedankt.

— Tot predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Utrecht is beroepen de heer W. J. Jorissen, thans te Hattem, met 27 stemmen, tegen 24 op den heer Hoog te Bolsward uitgebragt.

— De heer D. Molenaar, oudste predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te 's Gravenhage, heeft zijn emeritaat aangevraagd.

Marine en leger.

In den morgen van den 13 dezer is Zr. Ms. schroefstoomschip Cornelis Dirks, onder bevel van den luitenant ter zee der 1e klasse J. F. Koopman, van de reede van Hellevoetsluis naar zee vertrokken, ter opvolging zijner bestemming naar Curaçao.

— Zr. Ms. schroefstoomschip Reteh, onder bevel van den luitenant ter zee der 1e klasse jhr. H. P. de Kock, is den 13 dezer te Plymouth aangekomen. Alles was wel aan boord.

— Maandag is te Nieuwediep van 's rijks werf te Amsterdam aangekomen de drijvende batterij Salamander (vroeger korvet), om verder in orde te worden gebragt. Er liggen daar thans drie van die drijvende batterijen, waarvan twee vroeger linieschepen, die bijna gereed zijn.

Oost-Indische kolonien.

De berigten, per overlandmail uit Batavia ontvangen tot den 24 september, behelzen weinige belangrijke bijzonderheden.

Onder de vreemde troepen hebben zich geene nieuwe ongeregeldheden voorgedaan, en volgens het Bataviaasch handelsblad, begint de schrik over het gebeurde te Samarang, plaats te maken voor vertrouwen.

Te Bandjermasing is eene poging tot opstand door 2000 in den omtrek der stad verborgen liggende vijanden, terwijl de majoor Verspijck zich had laten verleiden door valsche geruchten, om zich met nagenoeg de gansche bezetting noordelijker te begeven, geheel mislukt, doordien toevallig in dien tusschentijd een half bataillon infanterie was gedebarkeerd. De opstandelingen zijn door dezen met groot verlies teruggeslagen en ten deele vervolgd; van den kant der onzen moeten 13 dooden en gekwetsten zijn gebleven.

— Volgens verschillende berigten belooft de suikeroogst eene ongekend hooge productie.

— Volgens een singapoersch blad zal een nieuwe telegraafkabel gelegd worden tusschen Singapore en Batavia, zoo veel mogelijk langs de kusten, waardoor ten minste een gedeelte der bezwaren, waarmede men nu te kampen heeft, zou worden vermeden. Het zal echter moeijelijk blijven kwaadwilligen te beletten den kabel met opzet te beschadigen, hetgeen nu en dan schijnt te zijn gebeurd.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Gisteren zijn alhier de navolgende huizen en erven verkocht: I. Een huis en erve in de lange St. Pieterstraat, wijk F. no. 34, verkocht voor f 1551. II. Een dito aldaar, wijk F no. 37, verkocht voor f 1100. III. Een pakhuis aldaar, wijk F no. 73, verkocht voor f 600. IV. Een huis en erve aldaar, wijk F no. 72, verkocht voor f 2105.

— Bij de dezer dagen te Vlissingen gehoudene aanbesteding van te leveren voorwerpen ten dienste der godshuizen voor het jaar 1861, zijn voor eenige artikelen vrij belangrijk hoogere prijzen besteed: als: voor rundvleesch 52½ tegen 48½ cent thans; spek 80, thans 62 cent per pond; gort in twee soorten f 14,70 en f 12,80 per mud tegen f 12,25 en f 10,70 voor dit jaar; groene erwten f 13,50, thans f 9,35; aardappelen f 3,30 en f 3,05 tegen f 2,95 en f 2,70. De overige artikelen leverden geen zeer groot verschil op.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijksafkondiging den 11 dezer: J. A. Hazelof jm. 23 j. met S. P. Dekker jd. 26 j.

Vlissingen, van 3 tot 10 november.

Gehuwd: H. P. van Os, weduwn. van R. J. Roelofs, 44 j. met N. Marijs, jd. 43 j. P. Harting, weduwn. van J. M. Andriessen, 30 j. met C. A. Everaers, jd. 37 j.

Bevallen: E. Niet geb. Helders, z. A. J. Callenfels geb. de Smit van den Broecke, z. C. Herfst geb. Heybeek, d. A. Blotevogel geb. Beentjes, z.

Overleden: A. F. Frenay, z. 2 m. W. A. de Bree, z. 8 w. T. A. C. Dronkers, d. 3 m. F. Heinrichs, z. 5 w. J. Boon, z. 3 m. J. Klein, jm. 20 j.

Goes, van 3 tot 10 november.

Gehuwd: G. M. Smolders, jm. 30 j. met A. P. v. d. Does, jd. 25 j. A. Boutens, weduwn. 33 j. met E. Kesselaar, wed. 49 j. W. Janse van Noordwijk, jm. 28 j. met E. Romijn, jd. 26 j. J. K. Bruggeman, jm. 21 j. met M. Nonnekes, jd. 22 j. J. P. van Sprang, jm. 22 j. met A. Geldhof, jd. 36 j. C. J. Clement, jm. 29 j. met J. Biere, jd. 35 j.

Bevallen: M. van Heel geb. Steendijk, z. M. P. Maartense geb. Riggart, d. P. Tappij Gielen geb. Koopman, d. M. Matthijssen geb. Pover, d. J. S. Paassen geb. v. d. Schraaf, d. C. Hootsmans geb. Govers, z.

Overleden: J. H. de Jong, d. 6 m. J. de Jonge, man van M. Nobel, 62 j. J. C. Allaert, d. 5 m.

Zierikzee, van 3 tot 10 november.

Gehuwd: L. J. Schouten, jm. 26 j. met D. van Campenhout, jd. 33 j.

Bevallen; A. van der Have geb. van Dijk, 2 d. C. Meijer geb. Dieleman, d. M. Botbijl, geb. Paret, z. J. C. Legemaate geb. Leunis, z. M. Krakeel geb. de Graaf, z. M. Juijn geb. de Keijzer, d.

Overleden: A. M. de Glopper, d. 2 j. E. J. Joppe, jd. 19 j.

Thermometerstand.

14 nov. 's av. 11 u. 46 gr.
15 „ 's morg. 7 u. 30 „ 's midd. 1 u. 44 gr. 's av. 11 u. 42 gr.
16 „ 's morg. 7 u. 41 „ 's midd. 1 u. 48 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Overzigt der zittingen van dingsdag en woensdag.

Bij de voortgezette behandeling van het wetsontwerp betreffende de nieuwe regterlijke inrigting, gaf dingsdag art. 6 (houdende verpligting der ambtenaren van het openbaar ministerie tot nakoming der bevelen die hun in hunne ambtsbetrekking van wege de regering worden gegeven) stof tot langdurige discussie. De heeren van Goltstein en Thorbecke hadden bedenkingen tegen de onvoorwaardelijke afhankelijkheid dier ambtenaren.

De laatste dezer sprekers heeft gemeend, dat aan den minister, die zou kunnen gelasten om in sommige gevallen niet te doen vervolgen, een vermomd regt van abolitie zou worden toegekend, 't welk zelfs aan de kroon is ontzegd. De heeren Wintgens en de Brauw betoogden daarentegen dat de bedoelde ambtenaren allezins afhankelijk behoorden te zijn van het hoog gezag.

De minister van justitie h[illegible] het art. verdedigd, en betoogd dat, zonder afzetbaarheid, geene afhankelijkheid kan bestaan. Zijne exc. heeft doen opmerk[illegible] dat als de minister eene vervolging gelast, die niet had behooren te worden ingesteld, de regter daar is om te beslissen, en dat, indien de minister, om

welke reden dan ook, eene vervolging verbiedt, en daardoor belangen worden gekrenkt, deze zich derwijze zullen doen gelden, dat de bedoelde bewindsman deswegens in de kamer ter verantwoording kan worden geroepen. Bij stemming is het art. met [illegible] tegen [illegible] stemmen aangenomen.

Art. 7 werd onveranderd goedgekeurd.

Zoo als wij reeds mededeelden, is door den heer van der Linden voorgesteld eene bijvoeging achter art. 8 (over welk art. de stemming is aangehouden) luidende:

De ambtenaren van het openbaar ministerie zijn verpligt, wanneer de collegien waarbij zij zijn geplaatst oordeelen, dat vervolging tot dusverre niet ingesteld, behoorde te geschieden, aan de vordering der collegien te voldoen om verslag te geven en de daartoe betrekkelijke stukken over te leggen.

Zij zijn verpligt om op bevel dier collegien te vervolgen.

Bij art. 10 is op voorstel van den heer van Eck met 36 tegen 29 stemmen besloten om bij vacaturen in den hoogen raad, niet meer door dat collegie eene aanbeveling van zes personen bij de tweede kamer te doen indienen.

Een voorstel van den heer Wintgens, strekkende om de afzetbaarheid en de wederbenoeming van de kantonregters op den tegenwoordigen voet te behouden, is door zijne exc. den minister van justitie bestreden, op grond, dat ook aan deze ambtenaren, even als aan de verdere regters, hunne onafhankelijkheid met onafzetbaarheid behoort te zijn verzekerd. De voorsteller heeft daarentegen geoordeeld, dat men, met deze regterlijke ambtenaren ad vitam te benoemen, verder zoude gaan dan bij de grondwet is bedoeld. Het voorstel is, met 36 tegen 27 stemmen, aangenomen.

Woensdag gaf het door den heer van der Linden voorgestelde art. 8*a*. tot zeer uitvoerige beraadslaging aanleiding. Het werd ten slotte verworpen met 47 tegen 17 stemmen. [In ons vorig no. is, naar aanleiding van een telegram, abusievelijk medegedeeld dat het was aangenomen.]

Daarentegen is met 54 tegen 11 stemmen aangenomen eene door den heer Elout van Soeterwoude voorgestelde redactie, luidende:

„De ambtenaren van het openbaar ministerie bij de arrondissements regtbanken, de geregtshoven en den hoogen raad zijn verpligt, wanneer het aan de collegien, waarbij zij zijn geplaatst, voorkomt dat de vervolging van misdrijven aan hunne regtsmagt, het zij in eersten aanleg, het zij in hooger beroep, onderworpen, behoort ingesteld of voortgezet te worden, aan het bevel dier collegien te voldoen om verslag te geven en de daartoe betrekkelijke stukken over te leggen.

„Zij zijn, behoudens de bepalingen bij het wetboek van strafvordering vastgesteld, verpligt, om op bevel dier collegien te vervolgen of te doen vervolgen."

Door de aanneming van een amendement van den heer Heemskerk Az. op art. 14, is de bepaling vervallen, dat koninklijke dispensatie kan worden verleend van het verbod tot gelijktijdige uitoefening van handel enz. met het lidmaatschap der regterlijke magt.

Daarentegen is met 41 tegen 25 stemmen verworpen een voorstel van den heer van Eck, om de onvereenigbaarheid ook uit te strekken tot de betrekkingen van lid, secretaris of penningmeester van waterschappen enz.

De stemmen staakten, zoodat de beslissing aangehouden is, over een voorstel van den heer Dullert om „elk openbaar bezoldigd ambt" onvereenigbaar te stellen.

De artt. 19 en 26 zijn mede aangehouden tot na de afdoening van art. 53.

Donderdag is, bij de beraadslagingen over art. 27, het voorstel tot aanneming van het beginsel der vacantien, hetwelk de heer van Asch van Wijck bij amendement in de wet wilde brengen, verworpen met 52 tegen 12 stemmen. Het amendement van den heer Dullert, waaromtrent de stemmen woensdag gestaakt zijn, is nu aangenomen met 34 tegen 30 stemmen, zoo dat het lidmaatschap der waterschapsbesturen onvereenigbaar zal zijn met het regterambt. De discussien over de uitbreiding van de regtsmagt der kantonregters zijn afgeloopen. Ook heden zijn de discussien voortgezet. De artikelen zijn. tot 47 ingesloten, aangenomen, na verwerping van verscheidene amendementen.

Provinciale staten.

De heer dr. H. J. van Eck te Axel verzoekt ons te vermelden, dat door hem in de zitting der provinciale staten van den 9 dezer, waarvan een verslag is opgenomen in het bijvoegsel bij het no. dezer courant van 13 dezer, met betrekking tot den aan te leggen weg van de Drie Schouwen bij Axel naar de grens bij Moerbeke, niet is gezegd „dat de bedoeling der ondernemers zal zijn Koewacht aan te doen en de aansluiting aan Overslag zou dus ten koste van die gemeente bereikt worden;" — doch, voor zoo ver hij zich herinnert, het volgende: „dat de bedoeling der ondernemers — waaronder hij vooral den heer Lippens op het oog had — op geenen anderen weg kon slaan dan op den nu voorgestelden; dat deze weg ook het meest gewenscht moest worden voor het kanton Axel, als de kortste lijn van Neuzen tot de belgische spoorwegen, en dat door Overslagh en Zuiddorpe aan te doen, de belangen van Koewacht zouden worden verwaarloosd, terwijl, werd de weg aangelegd, volgens het door de ondernemers aangegevene plan. Koewacht aan de eene, Overslagh en Zuiddorpe aan de andere zijde zouden kunnen aansluiten, waartoe ook, naar ik meen, het voornemen bestond."

Gemeenteraad van Vlissingen.

Zitting van 13 november.

Voorzitter de heer Callenfels.

Nadat besloten is de resumtie der notulen aan te houden tot de eerstvolgende vergadering, wordt de zitting met geslotene deuren voortgezet.

Na de heropening is aan de orde gesteld de regeling van het meer uitgebreid lager onderwijs.

Daar de grondslagen voor deze regeling reeds in de vorige zitting zijn vastgesteld, bepaalt zich de tegenwoordige behandeling tot de voorlezing en algemeene goedkeuring der navolgende besluiten enz.

a. Besluit tot regeling van het meer uitgebreid lager onderwijs; *b*. besluit houdende vaststelling van de jaarwedden enz. van de hoofd- en hulponderwijzers op de scholen van meer uitgebreid lager onderwijs; *c*. besluit houdende vaststelling der schoolgelden; *d*. staat van kosten en opbrengst der scholen, en *e*. verordening op de invordering der schoolgelden.

Geschiedt voorlezing van eene missive van den hoofdonderwijzer E. G. J. Stuart, waarin deze zich bereid verklaart die betrekking op de door den gemeenteraad vastgestelde voorwaarden te aanvaarden. Aangenomen voor kennisgeving.

Alsnu wordt door den voorzitter aan de vergadering voorgesteld om te besluiten omtrent de aanwijzing der middelen, waaruit de aflossing en betaling van rente der voorgenomen geldleening ten behoeve van de daarstelling eener gasfabriek zullen moeten worden voldaan, ter voldoening aan het laatste gedeelte van art. 136 der gemeentewet.

De heer van Uije Pieterse vraagt, of de vergadering wel genoegzaam voorbereid is, om over zulk eene belangrijke zaak in deze zitting uitspraak te doen, en zou het wenschelijker achten om eene commissie te benoemen, ten einde hieromtrent verslag uit te brengen en aan den raad een voorstel te doen.

De heer Uyttenhooven herinnert, dat thans alleen behoort te worden aangewezen, het middel waaruit de betaling zal moeten gevonden worden, en dat dit geen ander zijn kan dan de opbrengst der gasfabriek; mogt die opbrengst onverhoopt ontoereikende worden bevonden, dan zou het te kort moeten worden aangevuld uit den post van onvoorziene uitgaven, bij wijze van af- en overschrijving, terwijl de nadere regeling in een volgende zitting geschieden kan.

De voorzitter wenscht alleen de hoofdpunten vast te stellen, en stelt voor het bedrag der rente te bepalen op een maximum van 5 pct. en de aflossing in eene volgende vergadering nader te regelen, te vinden uit de opbrengst der gasfabriek. Dien overeenkomstig wordt besloten.

Namens de commissie voor de regeling der zaken van de voormalige zeemans- en visschersbeurs wordt bij monde van den heer van Uije Pieterse verslag uitgebragt. Dit zeer uitvoerig verslag bevat in hoofdzaak de navolgende voorstellen aan den raad:

1. Om afwijzend te beschikken op het adres van diakenen der nederduitsche hervormde gemeente „verzoekende om de huisjes aan deze instelling toebehoorende, onder hun beheer te stellen, waarop zij vermeenen aanspraak te hebben," daar bedoeld diakoniebestuur alleen dan bij voorkeur tot de inbezitneming geregtigd zou kunnen zijn, wanneer deze huisjes door het gemeentebestuur werden geabandonneerd, terwijl van zoodanig abandonnement in het minst geen sprake is.

2. Om, in overeenstemming met de strekking der armenwet, deze bezittingen te doen dienen tot ondersteuning van armen en behoeftigen, zonder onderscheid van godsdienstige gezindheid, als het meest het oorspronkelijk doel nabij komende; en dierhalve daarover te beschikken als volgt:

De huisjes tegen een jaarlijksche huur van f 15 per woning ten gebruike af te staan: die van no. 1—17 aan de hervormde; die van no. 18—22 aan de roomsch katholieke, en die van no. 23—24 aan de evangelisch luthersche armen; verder de aanwezige fondsen, waarvan de jaarlijksche renten bedragen eene som van f 1989,59, te stellen ter beschikking eener liefdadige commissie van onderstand aan door geen armbestuur bedeelden, welke commissie zou behooren te worden zamengesteld: uit den burgemeester als voorzitter; een lid uit den gemeenteraad; drie leden uit de ingezetenen, behoorende respectivelijk tot de drie bovengenoemde godsdienstige gezindheden; een penningmeester; en voor ondersteuning bij voorkeur te doen in aanmerking komen de navolgende personen, alhier gedomicilieerd als:

a. weduwen van zeevarenden en visscherslieden;

b. weduwen van werk- en ambachtslieden;

c. zee- en ambachtslieden, in de uitoefening hunner betrekking ongelukkig geworden;

d. ongehuwde dienstboden, door ouderdom buiten staat om in hun onderhoud te voorzien, terwijl verder nog eenige regelen worden aanbevolen omtrent de plaatsing van die personen in het gasthuis enz.

De voorzitter betuigt der commissie, bestaande uit de heeren, van Uije Pieterse, J. A. Schmidt en Winkelman, namens de vergadering dank voor hare werkzaamheden en stelt voor in eene volgende vergadering hier over te beslissen. Dien overeenkomstig wordt met algemeene stemmen besloten, terwijl mede, op verzoek van den heer Uyttenhooven bepaald wordt, om uit hoofde van het ingewikkelde dezer zaak, de stukken vooraf aan de leden ter inzage rond te zenden.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering door den voorzitter gesloten.

Gemeenteraad van Zierikzee.

Zitting van 14 november.

Voorzitter de heer Cau; afwezig de heer Landsknegt, met kennisgeving.

De notulen der zitting van den 29 october jl. zijn goedgekeurd.

De voorzitter deelt mede dat de ter vorige vergadering benoemde regenten van het burgerlijk armbestuur allen, die betrekking hebben aanvaard. Aangenomen voor kennisgeving

Alsmede worden mede voor kennisgeving aangenomen drie missiven van gedeputeerde staten, geleidende: *a*. het goedgekeurde suppletoire kohier van den hoofdelijken omslag, dat in handen van den gemeente-ontvanger is gesteld; *b*. goedkeuring van het raadsbesluit tot beschikking uit den post voor onvoorziene uitgaven voor de kosten der volkstelling; *c*. idem raadsbesluiten tot uitgifte van grond in erfpacht; *d*. eene missive van gedeputeerde staten, geleidende de goedgekeurde en vastgestelde rekening der gemeente over 1859, met opmerkingen omtrent daarbij in het vervolg te voegen notas, terwijl op voorstel van den voorzitter afschrift van het besluit der vaststelling zal gezonden worden aan den gemeente-ontvanger, tot zijne décharge.

De voorzitter zegt dat sedert de laatste zitting bij burgemeester en wethouders is ontvangen eene missive van gedeputeerde staten, nopens de regeling van het lager onderwijs, die gekruist heeft met de inzending der besluiten tot nadere regeling, vastgesteld 29 october. Die missive wordt voorgelezen; zij houdt in dat gedeputeerde staten niet instemmen met het gevoelen van burgemeester en wethouders dat, wanneer er een voldoend getal scholen is voor het lager onderwijs, de raad ook bij de inrigting van scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs, kan volstaan met daarop eenige vakken van het gewoon lager onderwijs te doen onderwijzen, (zie het bijvoegsel van no. 133 dezer courant). Gedeputeerde staten geven te kennen dat dit gevoelen niet alleen steunt op de vernietiging van het raadsbesluit van de gemeente Deventer, maar dat zij aan den minister van binnenlandsche zaken de vraag nader, met het gevoelen van burgemeester en wethouders hebben onderworpen, en dat deze heeft te kennen gegeven het inzigt van gedeputeerde staten te deelen, zoo dat hij een tegenovergesteld besluit ter vernietiging zoude moeten voordragen. Verder wordt aangeraden om al de scholen in een besluit op te nemen, met kennisgeving dat de jaarwedden der onderwijzers aan de lagere scholen zijn goedgekeurd, en uitnoodiging daarvan aan den heer inspecteur afschrift en aan de onderwijzers kennis te doen toekomen; voorts de vraag of die jaarwedden nog vóór 1 januarij eerstk., in werking zullen treden. De voorzitter zegt dat burgemeester en wethouders, ter voorkoming van vernietiging en daardoor te veroorzaken oponthoud in de regeling, zich verpligt zien alsnu voor te stellen dat de raad intrekke de besluiten omtrent de regeling, en bij nieuw besluit bepale dat op de instituten de vakken, bedoeld bij art. 1 litt. *a*—*i*, der wet op het lager onderwijs (en dus ook het zingen) zullen worden onderwezen. Op eene vraag van den heer van der Lek de Clercq, antwoord hij dat het een punt van latere zorg zal moeten zijn, hoe aan dit besluit zal worden voldaan. Verder stelt hij voor van de goedkeuring der jaarwedden aan de onderwijzers en den heer inspecteur kennis te geven, en tevens aan den laatsten en gedeputeerde staten te berigten dat die jaarwedden ingaan den 1 januarij 1861. Al deze voorstellen worden aangenomen.

Wordt gelezen het rapport der plaatselijke schoolcommissie op het verzoek van J. H. Letzer, om ontslag, strekkende om hem met 1 januarij 1861, of zoo veel vroeger als zijn opvolger in functie zal kunnen treden, eervol te ontslaan. Hiertoe wordt besloten, waarvan aan den hoofdonderwijzer en hem zal worden kennisgegeven.

... in overweging van het gunstig advies der plaatselijke schoolcommissie op het adres van den hoofdonderwijzer H. [illegible], wordt dezen, ter gemoetkoming voor ongunstige omstandigheden der burgerschool, buiten zijne schuld, over 1860, f 200 gratificatie gegeven, te vinden, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, uit den post voor onvoorziene uitgaven.

Door den heer van der Grijp wordt namens de commissie ad hoc, rapport uitgebragt op het door den raad van Middelburg reeds vastgesteld reglement en tarief voor het beurtveer tusschen Middelburg en Zierikzee, en wordt dit vastgesteld, terwijl aan het bestuur van Middelburg zal worden voorgesteld in het tarief op bladzijde 21 bij het artikel suiker te voegen per last, en op bladzijde 24 bij zakken, de woorden per honderd, welke woorden daarin blijkbaar zijn vergeten; [illegible] de goedkeuring van gedeputeerde staten gevraagd [illegible].

[illegible] commissie brengt, bij monde van den zelfden [illegible] op de voorgedragen ampliatie op het reglement [illegible] school. Overeenkomstig haar advies, wordt, die wijziging, strekkende om gratis toegang te kunnen verleenen, aan kinderen, in weldadige inrigtingen verpleegd, aangenomen.

Hierna is de vergadering gescheiden.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 12 november. Sedert eenige dagen wordt verzekerd dat het gouvernement besloten had zijn gezantschap te Napels onverwijld op te heffen en in Italie geenen anderen vertegenwoordiger dan zijnen gezant bij het turynsche hof te hebben, en alzoo het koningrijk Italie ook op die wijze te erkennen. Dit berigt vereischt echter nog bevestiging.

— De telegraaf heeft andermaal teleurstellende tijdingen uit China overgebragt. Na acht dagen onderhandelens te Tien Tsing, nadat er langdurig was beraadslaagd over de artikelen tusschen de europesche afgezanten en de chinesche commissarissen, hebben deze eensklaps verklaard dat zij geene voldoende volmagt bezaten om het tractaat te onderteekenen. De ambassadeurs der geallieerden, genoegzaam voorgelicht door de ondervinding omtrent het karakter der chinesche diplomatie, hebben, zonder te wachten tot de nadere volmagt was ontvangen, de onderhandelingen afgebroken en de troepen bevolen naar Peking op te rukken.

Duitschland.

Weenen 11 november. Naar men in sommige diplomatieke kringen alhier wil weten, zullen na den val van Gaëta door Frankrijk en Engeland gemeenschappelijke stappen worden gedaan, ter erkenning van het koningrijk Italie onder de regering van Victor Emmanuel. Zelfs verzekert men, dat daaromtrent eene overeenkomst tusschen beide mogendheden is tot stand gekomen, waarbij ook Frankrijk zich verbonden moet hebben, geene verdere gebiedsvergrootingen ten koste van Italie te bewerken.

— In financiele kringen heeft het groote verbazing gewekt, dat de bekend gemaakte staat der nationale bank eene vermeerdering der banknoten-circulatie met 14 millioen aanwees. Ter verklaring dier vermeerdering verneemt men thans, dat het grootste deel dezer som door den staat uitbetaald, en door dezen aangewend werd ter bestrijding van de kosten door verdedigingswerken van Venetië, Verona en Tyrol. Men gelooft dan ook, dat de staat der bank, over de thans loopende maand om de zelfde redenen eene nog aanmerkelijker vermeerdering der banknoten-circulatie zal aantoonen.

Belgie.

Brussel 15 november. De wetgevende kamers zijn, naar het voorschrift der constitutie, gisteren bijeen gekomen om hare gewone zitting aan te vangen. Bij gemis eener troonrede hebben zij mededeeling ontvangen van een koninklijk schrijven, hetwelk geacht wordt het gewigtigste te bevatten van hetgeen in eene troonrede onder de tegenwoordige omstandigheden [illegible] koning Leopold aan den minister van binnenlandsche zaken, gedagteekend 12 dezer en aldus luidende: „Mijn waarde minister, tot [illegible] oogenblik toe heb ik gehoopt, dat eene vrij hevige verkoudheid voor geneeskundige behandeling wijken en mij [illegible] laten zou, om de zitting der kamers te openen, gelijk [illegible] was geweest; doch mijn hoest is zoo hardnekkig gebleven, dat het mij zeer moeijelijk zou geweest zijn [illegible] voor te lezen.

[illegible] heeft mij zeer veel leed gedaan, want na de [illegible] zoo hartelijke, zoo vaderlandlievende demonstratien, [illegible] verjaring mijner troonsbeklimming in de hoofdstad en in de provincien aanleiding heeft gegeven [illegible] ik van de wetgevende kamers welwillende medewerking voor mijn gouvernement vroeg, nogmaals aan de vertegenwoordigers des lands hebben betuigd, hoe zeer ik door de blijken van verknochtheid en getrouwheid der geheele bevolking getroffen ben."

Na het voorlezen van dezen brief heeft de minister van binnenlandsche zaken de kamer van vertegenwoordigers uitgenoodigd om het reeds in de vorige zitting ingediende budget van zijn departement voor het dienstjaar 1861 dadelijk in behandeling te nemen.

Frankrijk.

Parijs 14 november. H. M. de keizerin, is heden naar Calais vertrokken, om gedurende eenige weken eene reis door Engeland en Schotland te gaan doen.

— Sedert eenigen tijd was er sprake dat eerstdaags een artikel in den Moniteur zoude verschijnen, behelzende eene uitvoerige uiteenzetting van de staatkunde der regering. Thans verneemt men dat het plan tot zulk een manifest inderdaad bestaan heeft, maar dat de keizer er na rijpe overweging van heeft afgezien.

— De regering heeft aan de prefecten eene circulaire doen toekomen, waarin deze herinnerd worden, dat, zoo zij zich al niet verzet heeft tegen de pauselijke leening, noch tegen het zenden van bijzondere giften naar Rome, zij evenwel niet kan toelaten dat zich permanente comités vormen, met het doel om een soort van belasting ten behoeve van eene vreemde regering te bevorderen. Dien ten gevolge zijn de prefecten aangeschreven, om de reeds bestaande comités van dien aard uit te noodigen, zich te ontbinden, zullende zij anders met geweld daartoe genoodzaakt worden. De minister heeft er *echter, ten einde alle verkeerde uitlegging te voorkomen,* bij gevoegd, dat particuliere giften geoorloofd blijven.

Parijs 15 november. La patrie verzekert dat eene depêche is ontvangen, inhoudende dat het vredesverdrag met China den 5 october geteekend, en dat daarbij eene som van 120 millioen bedongen is als vergoeding voor de oorlogskosten.

Italie.

Terwijl koning Frans zoo lang mogelijk zal trachten zich te Gaëta staande te houden, blijft het de vraag of de fransche vloot hem daar nog zal steunen. In ieder geval echter kan deze weerstand niets meer uitrigten.

Inmiddels behalen de Piemontezen op den vasten wal *eenige voordeelen. Volgens een telegram uit Turyn* hebben zij maandag twee compagnien gevangen genomen, en het garnizoen van Gaëta is dus terug gebragt op 3000 man. Het berigt voegt er bij dat de troepen, die zich buiten de vesting bevonden, reeds verzocht hebben om te capituleren.

— De sardinische regering neemt ook krachtdadige maatregelen om hare marine te reorganiseren.

— Te Turyn vleit men zich algemeen met de hoop dat de diplomatieke betrekking tusschen Sardinie en Rusland, welke door het kabinet van St. Petersburg onlangs afgebroken is, weldra hervat zal worden. Het turynsche hof heeft den *rouw wegens het overlijden* van H. M. *de keizerin-weduwe* van Rusland aangenomen, ofschoon het geene officiele kennisgeving van dat sterfgeval ontvangen had.

— Bij onderscheiden besluiten van den stedehouder des konings in Napels, zijn belast: met het departement van binnenlandsche zaken de heer Ventimiglia; met dat van justitie de heer Pisanelli; met dat van financien de heer Scialoja; met dat van onderwijs de heer Poërio; met dat van openbare werken de heer Afflito, en met dat van handel en landbouw de heer Vicenzi. De heeren Mancini, Ferrigni en Carracciolo zijn tot leden van den raad, zonder portefeuille benoemd.

Zeetijdingen.

Heden zijn *te* Veere *aangekomen: de schoonerkof Catharina*, gez. M. H. Hackenberg, en de schooner *Clemens*, gez. H. Persoon, *beide* van Newcastle, voor Middelburg.

— Den 3 october jl. lag te Singapore zeilklaar voor Batavia, *het* barkschip *Westkapelle*, gez. A. B. Crucq.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 16 november.

Tarwe en gerst *prijshoudend.*
Raapolie op zes weken f 43. Lijnolie op zes weken f 31¼.

Oostburg 14 november.

De aanvoer van granen was heden zeer groot voor den tijd des jaars, en er bestond maar matige kooplust, en dan nog tegen lagere prijzen; van jarige tarwe komt maar weinig meer voor; de consumtie bood daarvoor f 14 a f 14,25, doch houders wilden daarvoor niet afgeven. De beste nieuwe betaalde men f 13 en iets daar boven, doch voor afwijkende was niets meer dan f 12,50, f 12,25, f 12 en f 11 naar deugd te bedingen. Rogge mede aan gebruikers voor f 7 a f 7,40 te plaatsen; de beste soorten gerst vonden koopers van f 6,80 tot f 6,70, mindere met moeite f 6,60 a f 6,50. Haver met veel begeerte, de beste f 4 en iets daarboven, gewone f 3,75 a f 3,50, geringe f 3,25 a f 2,75 verkocht. Paardeboonen almede begadigd van f 6,50 tot f 7,50 naar gelang van droogte.

Middelburg [illegible] november.

De aanvoer blijft bij voortduring nog klein, vooral uit onze naburige eilanden, doch wij voeden hoop dat die nu spoedig zal grooter worden, daar de veldarbeid ten einde spoedt. Jarige zeeuwsche tarwe niet heel zuiver hield men op f 15. Nieuwe zeeuwsche tarwe f 12,25 à f 11,75, mindere f 11 de mud. Puike jarige walchersche tarwe f 15,50 à f 15,75 betaald. Puike nieuwe walchersche tarwe f 12,75 à f 13, mindere f 12,25 a f 11,75 naar kwaliteit. Puike *nieuwe zeeuwsche rogge* f 7,50. gewone f 7,25 à f 7 naar deugd. Garst weinig ter veil en zeer begeerd, puike wintergarst f 6,50, de puikste f 6,75; dito zomergarst f 6,30 de mud, mindere soorten naar rato. Nieuwe walchersche paardeboonen konden vorigen weekprijs niet halen; de beste en droogste hadden aan f 7,25 grage koopers, veelal hield men op f 7,50. Wakkere soorten bleven onverkocht. Nieuwe walchersche bruineboonen zijn van f 17, tot f 14 naar deugd gekocht. Nieuwe walchersche witteboonen meer ter markt doch zeer verschillend van droogte en meestal gevlekt, echter hadden die koopers aan f 16, en f 15 de mud. Walchersche groene erwten blijven gevraagd, en zijn aan f 13,25 tot f 12 de mud naar deugd verkocht. Groote dito f 13,50, mindere f 13 de mud. Koolzaad meer gevraagd, puik f 13, mindere kwaliteit f 12,75 à f 12,50. In de prijzen van den olie is ons geene verandering bekend. Harde raapkoeken f 84 à f 88, zachte dito f 105 per 1040. Harde lijnkoeken f 13 á f 13,50, zachte dito f 15,50 per 104 stuks.

Gemiddelde marktprijzen.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f 15,— à f 15,50	Bruineboon.	f 15,— à f 17,—
Dito nieuwe	- 11,— à - 13,25	Paardeboonen	- 7,— à - 7,50
Rogge oude	- 6,50 à - 7,50	Gr. erwten .	- 8,25 à - 13,50
Gerst wint. .	- 6,— à - 6,50	Witte erwten .	- —,— à - —,—
Dito zom. .	- 6,— à - 6,30	Kool en raapz.	- 12,— à - 13,—
Boekweit .	- —,— à - —,—	Aardappelen.	- 3,— à - 3,25
Haver . . .	- 3,50 à - 4,50		per ned. pond.
Witteboon .	- 12,— à - 16,—	Versche boter	f —,96 a f 1,—

Middelprijzen van bakbare tarwe f 14,— en rogge f 7,25.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 16 november.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	2½	pct.	63
	dito Nationale dito	3	„	75½
	dito dito dito	4	„	97½
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	129¼
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	—
	Certific. Hope & co.	4	„	77¼
	dito dito 1855, 6de serie .	5	„	96⅜
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			209
	Leening 1860. (contant)	4½	„	89¾
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	78¼
Spanje.	Obligatien	1¼	„	40⅛
	dito binnenlandsch	3	„	47¾
	Certific. coupons bewijzen			5⅛
	Crediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . . .	5	„	45⅞
	dito amsterdamsche	5	„	67⅜
	dito nationale	5	„	53
	dito 1847/1852	2½	„	24¾
	Bank actien	3	„	651
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	44¾
	dito nieuwe	3	„	43⅛
Grenada.	dito			13⅜
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	90¾
Mexico.	dito	3	„	$20\frac{3}{16}$

Londen, 15 november, ten 12 ure. Consols 93.
Weenen, 14 nov. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 66,30.
Parijs, 15 nov. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69,80

Mengelingen.

Vorstelijke ballingen.

De voortdurende veranderingen, waaraan de troonen gelijk alle menschelijke zaken onderhevig zijn, hebben ons met een nieuw soort van doorluchtige ballingen gemeenzaam gemaakt. *Sinds er door de hooggeplaatste* kandidaten over het bezit van een troon gestreden wordt, zijn er gelukkigen en ongelukkigen. Reeds in de middeleeuwen was aan elk hof een pretendent, *die slechts de gelegenheid afwachtte om zijn oom*, neef of broeder den voet te ligten en zelf diens plaats in te nemen. Ondanks de toenemende beschaving zijn we in dit opzigt niet vooruitgegaan. Wel acht de overwinnaar het thans niet meer voor zijne rust onmisbaar, om als in vroeger tijden, het verdreven vorstenhuis uit te moorden en zagen we den tegenwoordigen keizer der Franschen zijn mislukten aanslag tegen Lodewijk Filips slechts met gevangenstraf boeten, *doch lijdzame berusting in de beschikking van* 't lot behoort nog niet tot de deugden der gevallen vorsten. Men herinnert zich hoe koning Jakobus met hulp van Frankrijk zijn verloren troon zocht te herwinnen; en slechts weinige maanden geleden heeft men den graaf de Chambord, zoon van Karel X, een zomer in Zwitserland doorbrengende, door zijne talrijke legitimistische aanhangers in Frankrijk bezocht en als aanstaanden koning gehuldigd gezien. Zoo zeer zijn de tijden veranderd. Als een vorst valt, sleept hij in zijn val zijn bloedverwanten en vele zijner aanhangers mede. Doch een burgeroorlog, gelijk in de middeleeuwen, vermogen ze niet meer te verwekken. Ze wachten, — kalm of ongeduldig, dit is onver-

schilling — den loop der omstandigheden af en zijn in dien tusschentijd interessante partikulieren, die somwijlen ter wille le van den naam, die ze dragen, de nieuwsgierigheid der gapende menigte gaande maken. En ook dit is voorbijgaande. Als de koning van Napels zijn verblijf bijv. te Amsterdam wilde nemen, zouden zeker zijn leveranciers met belangstelling naar zijne gezondheid vernemen, en deze of gene, vol afkeer voor de bloeddorstige policie, die Frans' regering heeft moeten, doch niet kunnen steunen, den bewerker der vreeselijke gruwelen met eenige nieuwsgierigheid bekijken, doch zelfs deze koude deelneming in den man en zijn lot zoude voorbijgaande zijn. Geen onzer handelaars zou op het uur van de Beurs zich door hem laten ophouden, en de menigte zou hem spoedig met onverschilligheid voorbij gaan. Den eersten dag wordt hij bekeken, doch als het blijkt dat hij niets heeft verloren dan zijn eer en zijn stand, trekt hij geene bijzondere opmerkzaamheid meer.

Wat is de reden van deze verandering? Zij is deze. Terwijl men in vroeger eeuwen gewoon was aan vorsten slechts regten, geen pligten toe te kennen, heeft men in onze eeuw goed gevonden ook deze menschen aan den algemeen geldenden maatstaf der zedelijkheid te toetsen. Jammer maar, dat deze kritiek door de volken en niet door de koningen zelven wordt uitgeoefend. Zij beroepen zich gewoonlijk op het droit divin, het goddelijk regt der overheid. Tegenover de eischen eener natie doen ze hunne regten steunen op hun langdurig bezit en den oorprong van het koningschap, als niet gelegen in den volkswil. Tot hun ongeluk zijn de onderdanen minder aan diepe historische studien gewoon, en weinig verliefd op woorden. Zij vragen niet naar het verleden, zij zien op het heden en de toekomst. Een vorstenhuis mag duizend jaar geleden misschien zeer afdoende regten op de regering gehad hebben, het gezond verstand der menigte kan maar niet tot de conclusie komen, dat op dien grond een koning in 1860 het regt heeft zijn volk zedelijk en maatschappelijk ten gronde te rigten. Het vraagt aan het staatsbestuur deel te nemen, opdat nevens de belangen der regerenden ook de belangen der geregeerden behartigd worden. Tegenover de beschuldiging, dat ze in schijn van vrijheid opheffing van alle maatschappelijke orde beoogen, wijzen ze op die staten van Europa, waar naast de meeste vrijheid de meeste orde bestaat: Engeland en het koningrijk der Nederlanden. Wordt door al deze getuigen een vorst nog niet overtuigd, maar gaat hij voort, zijn eigen belang boven het welzijn der natie stellende, elke vrije uiting van de volksgeest geweldadig te bestrijden en alle ontwikkeling in de geboorte te verstikken, dan wordt aan de natuurlijke behoefte en pligt van zelfverdediging gehoor gegeven, en een revolutie bonst de Bomba's van den troon.

Treurige, maar noodzakelijke afloop van den strijd. Voor de volken is ze in den eersten oogenblik zelden gelukkig; de verbijstering na zulk een inspanning geeft dikwerf aan booze hartstogten de gelegenheid om ruimschoots uit te vieren. Naar mate de onderdrukking met meer of minder gewenschten uitslag het edele in een volk heeft ten onder gehouden en het onedele, lage naijver, geldzucht, zinnelijkheid enz. heeft begunstigd, naar die mate zullen de uitspattingen heviger en langer van duur zijn. Men is zoo gewoon de misslagen en gruwelen, in dagen van revolutie begaan, breed uit te meten dat het geen kwaad kan eens te herinneren, aan wiens schuld zij veelal te wijten zijn. Zij worden begaan als de uiterlijke band der maatschappelijke orde verbroken is; als er tegenover het volk niet meer een wet en een magt bestaat, om de wet te handhaven.

De despotische magten houden de wet door geweld in stand; zij voeden de volken niet tot die hoogte van zedelijke ontwikkeling op, waarop ieder onderdaan de wet eerbiedigt, op grond van de zedewet in zijn geweten. Immers alle ontwikkeling wordt door het despotisme gehaat. De wil van den vorst en van zijne hovelingen en ministers, niet de stem van zijn geweten, moet de rigtsnoer des levens zijn voor elk onderdaan. Komen beide, de wil van den vorst en het geweten, in strijd, dan moet het laatste verkracht worden, opdat aan de eerste worde gehoor gegeven. Is het wonder dat, als zulke regeringen zijn gevallen, de volken, van elken leiband ontslagen, een tijdlang voorthollen en tot allerlei uitspattingen overslaan?

Zoo onzedelijk in beginsel en in gevolgen is het despotisme. Bij die natien daarentegen, waar eene constitutionele regering de onderdanen volkomen vrij ontwikkelen en hen deelen doet in het staatsbestuur, zoo dat ze gewoon worden zich rekenschap te geven van hunne daden, is zulk eene algemeene onzedelijkheid ondenkbaar. Nergens ook wordt ze aangetroffen. De tegenstanders van een constitutioneel bestuur bewijzen niets, als ze enkele proeven van onzedelijkheid, omkooperij bij de verkiezingen enz. aanvoeren. Zij moesten bewijzen dat het in die staten, waar nog een zoogenaamd patriarchaal bewind, bijv. in Napels en in de pauselijke staten, tot dus ver bestond, in dit opzigt beter was dan hier en in Engeland. Zij bewijzen het niet, omdat het niet te bewijzen is.

Een krachtig bewijs voor de waarheid onzer bewering levert de geschiedenis der laatste jaren. Terwijl in Italie en Oostenrijk revolutie op revolutie losbrak, is het in de constitutionele staten bij enkele woelingen gebleven. Thans, na verloop van twaalf jaren, waarin de regeringen dier landen op den ouden weg zijn voortgegaan, zegeviert in Italie de revolutie, om ook eerlang in Hongarije met verdubbelde kracht te herleven. Zoo de geschiedenis eene openbaring is, dan spreekt zij het vonnis der veroordeeling uit over het droit divin en de eischen der legitimiteit.

Zullen al die lessen voor hen, die ze in de eerste plaats betreffen, verloren zijn? Het schijnt van niet. Een lid van dat vorstelijk geslacht, van welk eenmaal het beroemde woord werd gesproken: „zij hebben niets vergeten, zij hebben niets geleerd," heeft in de laatste dagen openlijk met de traditien van zijn huis en van zijn rang verbroken. Balling op vreemden grond, verklaart bij herhaling prins Juan de Bourbon, dat een constitutioneel bestuur het eenig redmiddel is voor zijn ongelukkig vaderland, en beveelt zich aan tot het leveren van het geneesmiddel. Is er scherper veroordeeling van het vroeger zoo geloofde beginsel mogelijk? Een zoon, die de beginselen openlijk verloochend, waarvoor zijn vader zijn kroon heeft verloren! Laat het berekening zijn, gelijk sommigen willen, die den jongen prins tot den stap heeft gebragt; bewijst zulk eene verklaring niet de onmagt van het te voren aangekleefde, en de magt van het bestreden beginsel?

De wereldgeschiedenis is het wereldgerigt, ook op het gebied der ideën en der zedelijke beginselen. Dwingt de stem der geschiedenis zelfs hen, in wier voordeel het droit divin werd uitgedacht, om het verwoeste wapen weg te werpen en heul en troost te zoeken bij den vroegeren vijand, wie zal het nog opnemen zonder zich zelf te wonden?

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in November.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zaturdag	17	's morg.	6 ure.	Zaturdag	17	's morg.	9,45
Zondag	18	„	6	Zondag	18	„	9,45
Maandag	19	„	6	Maandag	19	„	10,30
Dingsdag	20	„	6	Dingsdag	20	„	10,30
Donderdag	22	„	7	Woensdag	21	„	10,30
Vrijdag	23	„	7,30	Vrijdag	23	„	11,30
Zaturdag	24	„	8	Zaturdag	24	„	5,30

Weldadigheid.

DE DIRECTIE der VEREENIGING TOT HET BEZOEKEN DER ARMEN maakt bekend dat zij zich voor het volgende dienstjaar op nieuw heeft geconstitueerd, en bereid is de giften in geld en in natura, die men haar mogt toevertrouwen, in ontvang te nemen, om een en ander volgens de bij haar bestaande regelen aan de Armen uit te reiken.

Het vertrouwen, hetwelk de Vereeniging gedurende zeventien jaren mogt genieten, geeft haar de vrijmoedigheid om, bij de nadering van dezen winter, die zich voor de minvermogenden onder zeer zorgelijke verschijnselen voordoet, op eene eenigzins ruimere ondersteuning van hare Medeburgers aan te dringen.

Voorts neemt de Directie de vrijheid (onder verwijzing naar hetgeen daarover in het laatste Verslag is gezegd), haren Stadgenooten beleefdelijk te verzoeken, de Soepkaarten welke zij aan de Vereeniging wenschen af te staan, *dadelijk* na de uitgifte der Kaarten in te zenden, onder bijvoeging van de namen en woonplaatsen der personen die zij daarmede wenschen begunstigd te zien.

Middelburg, 12 Nov. 1860. De Directie voornoemd,
J. J. DE KANTER, Voorzitter.
D. A. BERDENIS VAN BERLEKOM,
Secretaris.

Met dankzegging, voor de noodlijdenden aan de Hoofdplaat, ontvangen bij ds. Sletemaker, een muntbillet no. 856, M. H. groot tien gulden, en bij den heer M. Volkrijk Liebert, vijf en zeventig cent.

Advertentien.

Getrouwd:
P. C. NEURDENBURG,
van Rotterdam,
en
E. P. W. DE BATS.
Biervliet,
den 13 November 1860.

Getrouwd:
W. MULLER,
Weduwn. van S. M. LAUNSPACH,
met
P. A. MEERTENS.
Axel,
den 15 November 1860.

NB. Bovenstaande, Logementhouder te Breskens, beveelt zich op nieuw in de gunst van het reizend Publiek, en belooft eene accurate en civiele bediening.

Op heden overleed, tot mijne groote droefheid, te 's Hertogenbosch, na een langdurig lijden, mijn veel geliefde Zoon FRANCISCUS BAPTISTA RONCA, in den ouderdom van ruim 31 jaren.
Middelburg,
den 13 November 1860.
A. M. P. VAN VREE,
Wed. D. RONCA.

Voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van Vrouwe C. J. SPRENGER (SCHORER), betuigen hare Behuwdbroeders en Zusters bij deze hunnen welmeenenden dank.

MARINE.

OPENBARE AANBESTEDING, bij inschrijving, aan 's Rijks Werf te **Vlissingen**, op Donderdag den 22sten November 1860, des voormiddags ten 11 ure, tot de levering van:

a. **diverse houten Gereedschappen,**
b. **roodkoperen Spijkers, Klinkboutjes, Klinkplaatjes** en **Nagels.**

De Bestekken en Voorwaarden liggen ter inzage bij het Departement van Marine te 's Gravenhage, de Directien te Willemsoord, Amsterdam en Hellevoetsluis, en ten Burele van den Hoofd-Ingenieur op voormelde Werf, bij wien gegadigden tevens alle verdere inlichtingen kunnen verkrijgen.

De Inschrijvingsbiljetten zullen, voor ieder Perceel afzonderlijk, op Zegel en behoorlijk gesloten, uiterlijk op bovengemelden dag en uur, ter Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen moeten bezorgd zijn.

Vlissingen, 10 November 1860.
De Directeur en Kommandant der Marine,
DE SMIT V. D. BROECKE.

OPENBARE VERKOOPING.

Op Maandag den 19 November 1860, 's morgens ten 11 ure, zal U. DE VOS, in de Herberg DE PATRIJS te **Colijnsplaat**, ten overstaan van den Notaris VAN DEN BUSSCHE, residerende te Goes, verkoopen: een hecht, sterk **Woonhuis, Schuur** en **Erf**, zijnde

EENE BROODBAKKERIJ,

staande te Colijnsplaat, op den hoek der Voorstraat. — Plaatselijk wijk D no. 139. Te aanvaarden 1 Januarij e. k.

UIT DE HAND te Koop een hecht, sterk en doortimmerd **HUIS**, in het beste gedeelte der Stad, met ruime Kamers en Tuin met vrijen uitgang, geschikt tot het houden van Kantoor. Adres: Brieven franco onder lett. W. aan het Bureau dezer Courant.

TE HUUR, om dadelijk te aanvaarden, het **HUIS en ERVE**, thans ingerigt en gebezigd tot **Herberg** en **Logement**, op de Rouaansche Kade, tegenover de ligplaats der Stoombooten, wijk G no. 114, te Middelburg. Te bevragen Vlasmarkt, K no. 151, aldaar.

IN LOSSING **Newcastle SCHAAL-** en **MAATKOLEN**, voor JOHs. VAN DER LEIJÉ, Firma
BEHEYDT & Co.

DE ROODE TOREN. — CHOCOLAAD-PRIJZEN.

	VANILLE	AA	A	B	C
per half Pond	ƒ 1,10.	90 ct.	75 ct.	70 ct.	60 ct.

De Koninklijk geoctroijeerde POEDER-CHOCOLAAD, per half Pond ƒ 1,70. Diverse ƒ 1,40. ƒ 1,20.
VANILLE bij het Pijpje, 40 cent en hooger.
UEd. Dienaar,
M. P. DRONKERS.

Te bekomen versche **SCHAPENKRIMPEN**, bij N. J. LADENBERG & VAN STRATEN, voor den prijs van 40 cent het Ned. Pond, en **VARKENSVLEESCH** bij halve of heele Varkens, voor 56 cent het Ned. Pond.

TE AXEL, Prov. Zeeland, worden met 1 Januarij 1861 verlangd **twee HULPONDERWIJZERS**, een op eene Jaarwedde van ƒ 350 en een op eene Jaarwedde van ƒ 250. — Men adressere zich met franco Brieven, vóór of uiterlijk op den 15 December 1860, aan Heeren Burgemeester en Wethouders van die Gemeente.

Tegen Mei een **Hoefsmidsknecht** benoodigd, van de P. G., bij J. DE KAM, te Oostkapelle.

Terstond een **Kleermakersknecht** benoodigd bij GILLIS ROOZE, te Ritthem.

Benoodigd een **Derdemeisje**, niet beneden de 20 jaren. Slechts zij die zeer *ervaren* in het Naaijen, Stoppen en Mazen zijn zullen in aanmerking komen.
Adres aan het Bureau dezer Courant.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

Bijvoegsel van de Middelburgsche courant.

Zaturdag 17 November 1860.

Memorien van beantwoording

OP DE VOORLOOPIGE VERSLAGEN DER TWEEDE KAMER NOPENS DE

Staatsbegrooting.

Hoofdstuk I.

(Huis des konings, en algemeene beschouwing.) [1].

De regering vindt de klagt van het voorloopig verslag, dat het optreden van dit ministerie door de omstandigheden niet was geregtvaardigd, even als de klagt omtrent het niet geven van rekenschap van dat optreden, tamelijk vreemd, nu zij vernomen wordt eenige maanden later en nu het ministerie in die maanden ruimschoots gelegenheid heeft gehad om te toonen wat het wil. Ware aan het ministerie bij zijn optreden reden van zijne aanwezigheid gevraagd, het zou geantwoord hebben dat het, daartoe door den koning geroepen, het bewind aanvaardde om een aftredend ministerie te vervangen, en om, vóór alles zijne krachten te wijden aan de vervulling eener groote nationale behoefte; om naar de vervulling dier behoefte te streven volgens een plan dat, in hoofdgrondslag afwijkende van het door het vorig ministerie voorgestelde, doch door de staten generaal niet goedgekeurde, naar zijne innige overtuiging het *meest geschikt was, tot eene bevredigende* oplossing te leiden; dat het optrad eindelijk, met den pligt zoo wel als met het voornemen, om zoo veel doenlijk te *ontwerpen en tot stand te brengen* al *dat gene, waardoor het* welzijn der natie, in den ruimst mogelijken zin genomen, kan worden bevorderd.

Thans echter is het oogenblik zijner optreding voor het ministerie reeds betrekkelijk verre; thans heeft het reeds te wijzen op een verleden, dat het in verband met de groote nationale belangen, welker bevrediging òf heeft plaats gehad òf is voorgesteld, met gerustheid durft inroepen waar het aankomt op verklaring en regtvaardiging zijner aanwezigheid.

De regering deelt geheel in het door de kamer reeds bij haar adres van antwoord op de troonrede uitgedrukte en thans op nieuw medegedeelde gevoelen, dat er overeenstemming behoort te bestaan tusschen de raadslieden des konings en de staten generaal. Die steeds te helpen onderhouden, zal eene aangename taak der regering uitmaken. Mogt zij, in strijd met hetgeen de regering reden heeft te verwachten, vroeger of later inderdaad blijken te ontbreken, dan zal de tijd daar zijn, waarop de koning krachtens zijn grondwettig regt moet beslissen.

De tweede kamer kan zich verzekerd houden, dat er eendragtige en krachtige zamenwerking bestaat in den boezem van het ministerie. Die daaraan mogt twijfelen, gelieve feiten op te noemen, waaruit het tegendeel zou blijken. Het zal toch wel geen ernst zijn, wanneer men als zoodanig feit schijnt te willen beschouwen de omstandigheid, dat de minister van financien in zijne uiteenzetting van den financielen toestand van het oogenblik en van het jaar 1861 geen gewag maakte van het wetsontwerp omtrent de emancipatie der slaven in West Indie, dat in de troonrede was aangekondigd. Dat ontwerp, aangenomen *zijnde, zal bovendien eerst* invloed hebben op de middelen van 1862, zoo niet van 1863. Indien dit feit moet gerekend worden te behooren onder die „voornaamste punten," *tot welker aanteekening de commissie van rapporteurs* verklaart zich te hebben beperkt, dan kan de dunk ten opzigte van het gewigt der andere punten waarlijk niet zeer groot zijn.

Aan het ministerie wordt verder verweten, dat het geene overgroote waarde hecht aan de meening van de tweede kamer. Die stelling is ten hoogste onjuist; aan de meening der tweede kamer zoo wel als aan die der eerste kamer hecht het kabinet eene groote waarde. Deed het dat niet of niet genoeg het zou den aard onzer instellingen, de roeping der volksvertegenwoordiging en den steun, die ieder kabinet behoeft, miskennen. Dat neemt niet weg dat er verschil van gevoelen kan bestaan tusschen de regering en eene der kamers in zaken, waarbij de algemeene regeringsbeginselen niet betrokken zijn en waarbij ieders zelfstandigheid bewaard en onverlet kan blijven.

Men had, volgens het verslag, gewenscht eene blootlegging van zienswijze omtrent hoogst gewigtige onderwerpen van wetgeving, bijv. de regeling van het middelbaar en hooger onderwijs en de verbetering van het belastingstelsel. Kan die wensch ernstig en billijk heeten, wanneer men in het oog houdt dat zoo doende van dit ministerie, na eene werkzaamheid van eenige maanden, datgene gevorderd wordt, waartoe vorige ministerien, ook na jaren arbeids, nog niet hebben kunnen komen? De regering echter ontkent geenszins dat nog veel te doen overblijft. Heeft zij sommige onderwerpen nog niet aangeroerd, of nog geene voorstellen dienaangaande toegezegd, het is in geenen deele omdat zij het hooge gewigt dier onderwerpen niet erkent en hare aandacht daaraan niet wijdt. Maar *behalve dat de regering ongenegen is,* telken male van zaken te spreken die in vlijtig onderzoek maar nog niet tot rijpheid gebragt zijn, schijnt zij der kamer toch ook te mogen herinneren, dat noch de regering, noch de vertegenwoordiging alles te gelijk vermag of behoort aan te vangen. Die kamer, die meermalen in de gelegenheid was dat bij eigen ervaring te ondervinden, zal wel de eerste zijn om de juistheid dezer opmerking te erkennen.

Indien, ter voldoening aan alle uitgesproken wenschen en eischen, de voorwaarde van het vertrouwen der kamer zou moeten zijn, het ministerie erkent gaarne zijne onmagt om die voorwaarde te vervullen. Het meent er in 't algemeen te mogen bijvoegen, dat, gelijk in alle andere, zoo ook in regeringszaken, het tot stand komen van zeer veel, dat met regt wenschelijk mag genoemd worden, tijdelijk zal afstuiten op de onmogelijkheid om alles op eens tot een goed einde te brengen.

Wat betreft het verwijt van niet betrachting eener wenschelijke zuinigheid, en de strekking om de zaken te fraai te kleuren, kan de regering kort zijn: zij is zich bewust, dat verwijt niet te verdienen. Dat de staatsbehoeften bij gestadigen aanwas der bevolking en bij vermeerdering van welvaart eer klimmen dan dalen, is vrij natuurlijk; doch de aangeboden begrooting draagt, naar de overtuiging der regering, op meer dan ééne plaats de blijken dat men zich steeds tot het strikt noodige wenscht te beperken. De zaken te fraai te kleuren ligt even min, in de bedoeling der regering.

Eenige leden in de afdeelingen hebben gewezen op een voorgewenden ommekeer van zienswijze van den minister van financien omtrent het financieel beleid. Dergelijk verwijt was bij gelegenheid der beraadslagingen over de spoorwegwet reeds gedaan. De minister heeft toen aangetoond, dat die beschuldiging onjuist was. De tweede kamer heeft, na dat de aanval herhaaldelijk ondernomen en afgeslagen was, de wet aangenomen. Zou men nu willen doen gelooven, dat die zelfde kamer geen vertrouwen stelt in het geen in het voorloopig verslag genoemd wordt financieel beleid? De leden in de afdeelingen, welke deze bedenkingen opperden, hebben gemeend, zich te moeten verdedigen tegen de beschuldiging, dat zij strijd tegen personen zouden voeren. Men mag zonder onbescheiden te zijn toch zeggen, dat het moeijelijk valt aan zoodanigen strijd niet te denken, wanneer een bepaald lid van het ministerie aangewezen *wordt als de minister,* in wien men geen vertrouwen kan stellen, zonder dat men ééne enkele handeling weet op te geven, waar door deze zienswijze *geregtvaardigd zou worden, en terwijl men zich in tegendeel* in allerlei algemeenheden tegen den persoon van dien minister verliest. De regering stemt volkomen toe, dat de contrôle op den gang *des bestuurs,* in grondwettigen zin *toegepast,* een der meest gewigtige, zoo niet het gewigtigste regt der kamer is. Maar de vraag kan zijn, of men zich wel tot de uitoefening van dat grondwettig regt bepaalt, wanneer men leden uit het ministerie aanvalt, hunne benoeming als het ware onverholen afkeurt, en onder dat alles in gebreke blijft, ééne enkele hunner handelingen als afkeurenswaard aan te wijzen.

Dat door dit ministerie buiten de spoorwegen nog andere groote werken worden ondernomen, of althans aan de staten gen. zijn voorgedragen, zal welligt minder verwondering baren, wanneer men bedenkt dat de daartoe strekkende plannen niet anders bevatten dan de voortzetting of herhaling van reeds door het vorig ministerie ingediende voorstellen. Eene uitzondering daarop maakt alleen de voorgestelde uitgaven ten behoeve der scheepvaartkanalen in de provincie Groningen, eene uitgave, waarvan de billijkheid het nut en (in verband tot de vroeger geopende uitzigten) de hooge wenschelijkheid moeijelijk schijnen te kunnen worden ontkend. Deze uitgaaf is in allen gevalle, wat er ook van de toekomst zij, als buitengewoon te beschouwen in vergelijking met het verledene.

Het is reeds opgemerkt dat men de verhouding van het koloniaal batig slot tot de middelen van het moederland geheel voorbijziet, wanneer men meent te kunnen zeggen, dat de onderstelling niet gewaagd is, dat het koloniaal batig slot van 1861 besteed zou moeten worden tot bestrijding van de uitgaven *der slaven-emancipatie, en dat dien ten gevolge in den* loop van 1861 geene groote bijdragen uit de koloniale gelddelen te wachten zouden zijn. Wat daarvan te wachten is, is *opgegeven en kan door de uitgaaf voor de slaven-emancipatie* niet verminderen. Op hetgeen verder wegens de mededeeling des ministers, betreffende de kapitaals- en renteverminderingsedert 1 januarij 1844, bladz. 14, gezegd wordt, zal men alleen antwoorden dat die mededeeling volkomen juist is, en door cijfers kan gestaafd worden. Zij heeft voor het overige geen ander dan een historisch nut, en werd ook als zoodanig door den minister gedaan.

De rentebesparing voor 1850 verkregen, ten beloope van ruim f3,000,000, spruit voor het grootste gedeelte alleen voor uit de wèl geslaagde renteconversie van 1844. Men mag zich echter verwonderen, dat in een ernstig stuk als een voorloopig verslag, heeft kunnen worden ter neder gesteld, dat de opgaaf des ministers tot den schijn zou kunnen leiden, als of de gelden tot amortisatie besteed, eene besparing tegen den penning 13 of 14 berekend, zouden te weeg gebragt hebben, en dat ten aanhooren der nederlandsche natie in 1860 omtrent de maatregelen van 1844 die uitdrukkingen hebben kunnen worden gebezigd, welke in het voorloopig verslag voorkomen.

De tweede kamer der staten generaal zal, zoo men vertrouwt, de bescheidenheid billijken, welke alle verdere uitweiding hieromtrent aan den minister van financien verbiedt.

Hoofdstuk III. (Buitenlandsche zaken.) [2].

In het voorloopig verslag is *de wensch te kennen gegeven,* om nadere officieele mededeelingen te ontvangen omtrent den tegenwoordigen stand der onderhandeling met betrekking *tot de kwestie der aftapping van de rivier de Maas.* Ter voldoening aan dien wensch deelt de regering mede, dat de onderhandeling in den zelfden toestand is gebleven, waarop zij *zich bevond tijdens de* aanneming van het voorstel tot enquête. Dadelijk na die aanneming, en op grond van deze, is Zr. Ms. gezant te Brussel aangeschreven, om ter kennis van de belgische regering te brengen, dat de onderhandelingen voorloopig gestaakt werden, en om voorts te trachten bij haar eene goede gezindheid te onderhouden, ten einde later eene geleidelijke afdoening der zaak zooveel mogelijk in de hand te werken en eene wijziging van het status quo voorshands te verhoeden. Aan een en ander is het noodig gevolg gegeven.

De nederlandsche vertegenwoordigers in Duitschland zijn in tijds onderrigt geworden, dat de tegenwoordige minirste van buitenlandsche zaken, even als zijn voorganger, doordrongen is van de wenschelijkheid om de provincie Limburg ontslagen te zien van de op haar rustende verpligtingen tot den duitschen bond, mits zulks kunne geschieden op eene wijze, die de bestaande onderlinge goede verstandhouding niet in de waagschaal stelle.

De onderhandelingen nopens den Stadertol geven uitzigt op eene aanstaande opheffing van dien tol door middel van afkoop. Zr. Ms. gezant te Hannover is bereids van voorloopige voorschriften te *dezer zake voorzien. Hoogst waarschijnlijk* zal ook eerlang eene aanzienlijke vermindering der Rijntollen tot stand komen.

De regering acht het van groot belang, niet alleen voor alle zeevarende staten maar ook in het bijzonder voor Nederland, dat veiligheid van elk particulier eigendom op zee, in den uitgebreidsten zin, door alle, maar bepaaldelijk door de groote staten, als regel van internationaal zeeregt erkend, aangenomen en geëerbiedigd worde, en dat iedere onzekerheid verdwijne omtrent wat al dan niet als contrabande te beschouwen is. Deze is ook de strekking van het in het voorloopig verslag vermeld adres. In dien geest is de regering werkzaam geweest, zoo door zich te verstaan met sommige andere gouvernementen om het aanwenden, bij een eventueel te houden europeesch congres, van gemeenschappelijke pogingen ter bereiking van gedacht doel, als door mededeeling harer beschouwingen en wenschen ten deze aan 's konings gezantschappen buiten 's lands, met aanbeveling meer bijzonder ook aan die te Washington en te Londen, om hunne aandacht op dit onderwerp gevestigd te houden en onverwijld kennis te geven van al wat eene gunstige gelegenheid zoude kunnen aanbieden om het tot stand komen der beoogde maatregelen te helpen bevorderen.

Men *heeft met genoegen opgemerkt dat sommige* leden de verbetering van het tractement van eenige ambtenaren bij het departement van buitenlandsche zaken, door *vermindering van personeel, hebben goedgekeurd.* Men kan ter geruststelling van andere leden, in antwoord op de gemaakte aanmerking, hierbij voegen, dat bij het ministerie van buitenlandsche zaken *geenszins de bedoeling* bestaat om op deze vermindering terug te komen. Gaarne zoude de minister echter medewerken tot eene algemeene verbetering van het lot der ambtenaren, dat, naar zijn oordeel, eene spoedige voorziening vereischt.

Kan de minister van buitenlandsche zaken zich doorgaans wel vereenigen met de gemaakte aanmerkingen, hij meent met bescheidenheid te moeten opkomen tegen de denkbeelden, in deze paragraaf ontwikkeld, waarbij men het voorbeeld der Vereenigde staten van Amerika schijnt op het oog gehad te hebben. Van de leden, wier gevoelen hier wordt uitgedrukt, verschillende, acht hij opleiding en opklimming en de daarmede gepaard gaande ondervinding, op verschillende standplaatsen opgedaan, wezenlijke vereischten voor den diplomaat. Hij meent dat deze opleiding ook dient om hem eene zekere gemakkelijkheid in den omgang met personen van uiteenloopende denkbeelden en eene onbevangenheid *van oordeel te geven, die voor het hoofd eener missie even* onontbeerlijk zijn, als de bekendheid met diplomatieke vormen en gebruiken en antecedenten, die men zich slechts door de praktijk kan eigen maken.

Men meent zich de vraag te kunnen veroorlooven, welke loopbaan geschikter voorkomt om goede diplomaten te vormen, dan de diplomatische? En of het te verwachten is dat personen, die eene geheel andere opleiding hebben genoten, de wetenschappelijke vakken, tot de diplomatie behoorende, beter zullen beoefend hebben, dan zij die er eene uitsluitende studie van hebben gemaakt? Men meent voorts te mogen vragen, waar het bewijs geleverd is dat de nederlandsche diplomaten het gadeslaan der volksontwikkeling zouden veronachtzamen, of dat hun hier en daar gemis aan ijver kan worden ten laste gelegd?

Is het meermalen en met andruk gezegd, dat Nederland aan hetgeen men eene zoo uitgebreide vertegenwoordiging *buiten 's lands noemt, geene behoefte heeft, het is telkens met* evenveel nadruk tegengesproken. De proef is trouwens voor eenige jaren genomen, om eenige missien in te trekken of althans met andere te vereenigen, en nadat op dezen maatregel heeft moeten worden teruggekomen, zal het wel niet geraden voorkomen, de zelfde proefneming te herhalen.

De gegrondheid der aanmerking, dat voortdurend verblijf in den vreemde eene nadeelige zijde heeft, wordt echter erkend; om dit bezwaar zoo veel mogelijk voor te komen, heeft de minister van buitenlandsche zaken dan ook, met goedvinden des konings, maatregelen genomen om het bekomen van verlof te vergemakkelijken: terwijl bij hem het voornemen bestaat, de secretarissen van legatie, bij opklimming tot raad van legatie, zoo veel mogelijk nog eenigen tijd aan het departement van buitenlandsche zaken te doen werkzaam zijn, tot dat hun eene buitenlandsche missie kan worden toevertrouwd. Gemis aan het benoodigde personeel staat voor het oogenblik de vervulling van dit denkbeeld in den weg.

Tevens moet worden aangemerkt dat de minister reeds bedacht geweest is den koning eene wijziging voor te stellen in het besluit op de diplomatieke examina, dat ook volgens zijn gevoelen voor verbetering vatbaar is. Het inwinnen van het advies van heeren curatoren der hoogescholen heeft de afkondiging van het besluit nog vertraagd.

Nederland bezit sedert ongeveer 200 jaren een gezantschap bij de porte, hetwelk voor de bescherming van de nederlandsche belangen *in de Levant des te onvermijdelijker te achten* is, vermits de turksche regering geene consuls wil erkennen van mogendheden, die geen diplomatieken vertegenwoor*diger te Konstantinopel onderhouden. De intrekking van het* turksche gezantschap te 's Hage, dat slechts 5 of 6 jaren bestaan heeft, behoeft dus geen invloed uit te oefenen op ons gezantschap in Turkye, dat zijn werkkring tot de geheele Levant uitstrekt, en ook kan strekken om onze handelsbetrekkingen met Perzie, waarop de aandacht welligt verdient gevestigd te worden, te verlevendigen.

Hoofdstuk IX*a* (nationale schuld.)

De zeer korte memorie van beantwoording bepaalt zich enkel tot becijferingen en gaat vergezeld van een gewijzigd wetsontwerp.

1) Het voorloopig verslag der kamer over dit hoofdstuk is medegedeeld in ons nommer van 27 october.

2) Zie ons nommer van 28 october.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.